

Niet voor publicatie.

Rapport No. 39.

ONDERZOEK NAAR DE KOSTPRIJZEN VAN STEKBIETEN EN ZAADBIETEN.

DOEL.

Het berekenen van de productiekosten van één ha stekbieten en van den kostprijs per 100 kg suikerbietenzaad.

BASISGEGEVENS.

De basisgegevens zijn ontleend aan de verslagen van de Bedrijfsstudiegroepen der Groninger Mij. van Landbouw voor de Noordelijke Bouwstreek en het Oldambt over de jaren 1936 t/m 1940. Voor stekbieten bedroeg het aantal waarnemingen 61, voor zaadbieten 58.

Uit het beschikbaar materiaal werden de gemiddelde bedragen van de diverse kostenelementen voor de betreffende vooroorlogse jaren berekend (zie bijlage). In de kosten van de stekbieten zijn de kosten voor de winterbewaring begrepen. De kosten van het sorteeren der stekbieten in het voorjaar komen ten laste van de zaadbieten.

DE WIJZE VAN BEREKENEN.

1. De wijzigingscoëfficiënten.

De afzonderlijke kostenfactoren zijn met behulp van wijzigingscoëfficiënten omgerekend op het kostenpeil van Dec. '45/Jan. '46. Deze coëfficiënten zijn dezelfde als in rapport No. 35 betreffende de kostprijzen van de voornaamste akkerbouwproducten van oogst 1946.

a. Loon.

Bij de factor loon is rekening gehouden met de omstandigheid, dat momenteel speciaal ten aanzien van de onderhevige gewassen, de meeste werkzaamheden in accordoorn geschieden, waardoor in feite het uurloon van 60 cent met 25% wordt verhoogd. Aan de hand van de gegevens uit genoemde verslagen van de Bedrijfsstudiegroepen werd geschat, dat bij stekbieten de directe loonkosten voor 90% en voor zaadbieten voor 75% in accordoorn geschieden. Daarentegen zijn de indirecte loonkosten volledig op uurloon gebaseerd.

b. De sociale lasten zijn wederom gesteld op 26% van het loon; in dit percentage is regenverlet en doorbetaling bij vakantie en feestdagen begrepen.

c. De bemesting is berekend op grond van de gemiddelde toewijzingen voor de oudere zeekeigronden en zavelgronden tegen de huidige prijzen. Voor stekbieten zijn de toewijzingen van suikerbieten aangenomen.

De bemestingen zijn als volgt:

	<u>Stekbieten</u>	<u>Zaadbieten</u>
Stikstof	65 kg	70 kg
Fosforzuur	30 "	30 "
Kali	45 "	50 "

Uit de verslagen van de Bedrijfsstudiegroepen blijkt, dat voor den oorlog in Groningen de stekbieten gemiddeld $3\frac{3}{4}$ baal en zaadbieten $6\frac{1}{2}$ baal stikstof ontvingen.

2. Zaaizaad en pootgoed.

De kosten voor het zaaizaad zijn niet opgenomen, daar het stamzaad doorgaans gratis door de contracteerende firma (kwecker of vertegenwoordiger van de kwecker in het buitenland) aan den teler wordt verstrekt.

L1
39A

2032359

59/441

Aangenomen is, dat deze kosten door de marge voor de kweekerspremie, welke bij het vaststellen van de uiteindelijke kweekersverkooprijzen wordt ingecalculleerd, wordt gecompenseerd.

Gemiddeld kan met 1 ha stekbieten + 8 ha zaadbieten worden bepot. De kosten van het pootgoed werden derhalve op 1/8 deel van de kosten van 1 ha gesteld. Voor den oorlog werden de stekbieten door den verbouwer van zaadbieten zelf geteeld. Tegenwoordig is dit meestal niet meer het geval. De meerdere vervoerskosten, welke hieruit voortvloeien zijn in de berekeningen niet begrepen.

└ stekbieten

3. Belastingen.

Daar is aangenomen, dat de teler der stekbieten en zaadbieten niet dezelfde persoon is, moet over de stekbieten ook omzetbelasting worden betaald. In beide gevallen is ook voor de ondernemingsbelasting 2°/oo van de kale kosten in rekening gebracht.

4. Opbrengsten.

1 ha stekbieten levert pootgoed voor 8 ha zaadbieten. De vooroorlogsche opbrengst van suikerbietenzaad bedroeg, op grond van door verschillende zaadfirma's verstrakte gegevens, gemiddeld 3000 kg, welke hoeveelheid betrekking heeft op geschoond, droog zaad. Uiteraard kan de opbrengst van jaar tot jaar zeer uiteen loopen. Voor oogst 1946 moet echter nog met een oogstdepressie rekening worden gehouden. Op grond van globale schattingen door enige zaadfirma's, wordt de te verwachten opbrengst, onder gemiddelde groeiomstandigheden, op 2500 kg per ha geschat, hetgeen overeenkomt met een oogstdepressie van 17%.

ONDERNEMERSLOON.

Het L.E.I. neemt het standpunt in, dat de bepaling van het ondernemersloon een zaak is van overheidsbeleid, zoodat het zich ervan onthoudt hierover een oordeel uit te spreken. Om echter de praktische bruikbaarheid van het rapport voor degenen voor wie het is bestemd te verhoogen, is een ondernemersloon gelijk aan 20% van de kale kosten ingecalculleerd.

DE RESULTATEN.

Op staat A worden de eindberekeningen van de kostprijzen gegeven. De kostprijs (inclusief ondernemersloon) van het pootgoed voor 1 ha zaadbieten werd op f.240.- becijferd, terwijl de kostprijs van 100 kg suikerbietenzaad berekend werd op bijna f.65.-

's-Gravenhage, 10 April '46.

EINDBEREKENING VAN DEN KOSTPRIJS VOOR HET Pootgoed
BENODIGD VOOR 1HA ZAADBIETEN EN VAN 100 KG
SUIKERBIETENZAAD VOOR OOGST 1 9 4 6.

1. Stekbieten.

Totale kosten, incl. pacht (in gld. per ha)	f. 1575.-
Ondernemingsbelasting 2 ^o /oo	" 3.-
	<hr/>
Ondernemersloon 20%	f. 1578.-
	" 315.-
	<hr/>
Omzetbelasting 1%	f. 1893.-
	" 19.10
	<hr/>
Kosten per ha.	f. 1912.10
Met 1 ha stekbieten wordt + 8 ha zaadbieten bepoet. De post pootgoed voor Zaadbieten bedraagt dus:	
	f. 1912.- : 8 = afgerond f. 240.-

2. Zaadbieten.

Totale kosten, incl. pacht (in gld. per ha)	f. 1331.-
Ondernemingsbelasting 2 ^o /oo	" 2.50
	<hr/>
Ondernemersloon 20%	f. 1333.50
	" 265.-
	<hr/>
Omzetbelasting 1%	f. 1598.50
	" 16.30
	<hr/>
	f. 1614.60
	<hr/>
Normale zaadopbrengst in kg per ha	3000
" " " " " " voor oogst 1946	2500
Kostprijs per 100 kg suikerbietenzaad in gld.	f. 64.58
	<hr/>

Rapport No.39. Bijlage I.

Specificatie van de indirecte en directe productiekosten van stekbieten en zaadbieten in de Groninger Noordelijke Bouwstreek en in het Oldambt.

Kostenelementen	Stekbieten: Zaadbieten		Wijzigings- coëfficiënt	Stekbieten: Zaadbieten	
	Gemiddelds 1936 t/m '40			Ongerekende kosten 1946	
<u>Indirecte kosten:</u>					
1. Onderhoud werktuigen	f. 4.86	f. 4.86	2.50	f. 12.15	f. 12.15
2. Afschrijving werktuigen	8.03	8.03	2.46	19.75	19.75
3. Rente doode inventaris	2.23	2.23	2.15	4.79	4.79
4. Rente omlopend kapitaal	3.17	3.17	1.95	6.18	6.18
5. Brandverzekering oogst + doode inventaris	-.79	-.79	2.20	1.74	1.74
6. Hagel-, stormverzekering	-.53	-.53	1.95	1.03	1.03
7. Abonnementen enz.	5.04	5.04	1.70	8.57	8.57
8. Drainagemateriaal	1.76	1.76	1.75	3.08	3.08
9. Kalkmeststoffen	3.74	4.31	4.47	16.72	19.27
10. Fosforzuurmeststoffen	5.10	5.43	-	14.40	14.40
11. Kalimeststoffen	3.68	3.68	-	14.80	16.44
12. Groenbemesting	-.49	-.49	5.05	2.47	2.47
13. Diversen	-.63	-.63	1.70	1.07	1.07
14. Stalmest	-.79	-.79	2.40	1.90	1.90
15. Loon	22.39	22.39	2.14	47.91	47.91
16. Sociale lasten			26%	12.46	12.46
17. Paardkosten	18.43	18.43	2.16	39.81	39.81
18. Tractorkosten	2.90	2.90	2.05	5.95	5.95
Totaal indirecte kosten	f. 84.56	f. 85.46		f. 214.78	f. 218.97
<u>Directe kosten:</u>					
1. Stikstofbemesting	f. 22.66	f. 36.82	-	f. 60.94	f. 65.63
2. Kosten zichtmachine	-.--	0.07	2.78	-.--	-.19
3. Dorschen	-.--	44.35	2.10	-.--	93.14
4. Zaaizaad-pootgoed	-.--	91.48	-	-.--	240.--
5. Ontsmetting	-.--	-.--	-	-.--	-.--
6. Stalmest	-.82	1.13	2.40	1.97	2.71
7. Bestrijding planten- ziekten	-.12	-.96	3.40	-.41	3.26
8. Vracht	-.--	4.09	1.70	-.--	6.95
9. Weegloon	-.--	-.--	-	-.--	-.--
10. Omploegen	-.--	-.--	-	-.--	-.--
11. Diversen	-.03	3.64	1.70	-.05	6.19
12. Keurloon + plombeering	-.--	-.--	-	-.--	-.--
13. Loon	320.53	160.85	2.63 ¹ 2.55 ²	842.99	410.17
14. Sociale lasten	21.39	11.19	26%	219.18	106.64
15. Paardkosten	52.99	26.59	2.16	114.46	57.43
16. Tractorkosten	-.--	-.07	2.05	-.--	-.14
17. Pacht	120.--	120.--	1.--	120.--	120.--
Totale kosten	f. 623.10	f. 586.70		f. 1574.78	f. 1334.42
Aantal waarnemingen	61	58		61	58

1) voor 90% accoordloon

2) voor 75% accoordloon